

Dosarul nr. 2ra-825/21

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Chișinău) A. Ojoga

Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) M. Anton, A. Bostan, V. Cotorobai

Î N C H E I E R E

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Tataru Vasile și Tataru Tatiana,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Griciuc Elena împotriva lui Tataru Vasile și Tataru Tatiana cu privire la repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 iulie 2020, prin care s-a admis apelul declarat de Griciuc Elena, s-a casat hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 26 aprilie 2019 și s-a emis o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 16 mai 2018, Griciuc Elena a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Tataru Vasile și Tataru Tatiana cu privire la repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Griciuc Elena a menționat că în temeiul contractului de vânzare-cumpărare din 18 aprilie 2016, a procurat de la Tataru Vasile și Tataru Tatiana lotul de pământ cu construcțiile accesorii cu suprafața de 0,0317 ha, situat în XXXXX cu nr. cadastral XXXXX.

La fel, a menționat că prin Acordul din 18 aprilie 2016, Tataru Vasile, s-a obligat contra sumei de 79 000 euro să finiseze din surse proprii și să asigure darea în exploatare a casei de locuit nefinisate.

Astfel, prin procesul-verbal de recepție finală din 31 mai 2016, s-a recomandat recepția finală a casei de locuit, iar la 16 iunie 2016, construcția a fost înregistrată cu drept de proprietate pe numele Elenei Griciuc.

Ulterior, potrivit scrisorii de garanție din 10 august 2016, Tataru Vasile a primit integral suma de 79 000 euro, prin care a declarat că a finisat toate lucrările legate de construcția imobilului și a garantat că în cazul apariției în termen de un

an a cărorva deficiențe a lucrările executate, acesta le va înlătura cu forțe proprii în cel mult o lună de la data constatării problemei.

Deci, din motivul depistării scurgerilor de apă, la data de 01 aprilie 2017, în adresa lui Tataru Vasile i s-a solicitat remedierea defecțiunilor la acoperișul casei, deoarece lucrările au fost executate necalitativ, cu încălcarea normelor în construcție.

De asemenea, la 10 august 2017, în adresa lui Tataru Vasile a fost expediată pretenția, prin care i s-a solicitat remedierea lucrărilor executate necalitativ, care încă a rămas fără răspuns.

La 30 ianuarie 2018, a fost întocmită concluzia specialistului, prin care s-a confirmat că lucrările la acoperișul casei de locuit au fost executate necalitativ, cu încălcarea normelor de legale și a regulilor în construcții, motiv din care acestea nu pot fi remediate și necesită refacerea totală cu imediata reparație a acoperișului, costul lucrărilor fiind estimat la suma de 79948,04 lei.

În acest sens, la 15 martie 2018, în adresa lui Tataru Vasile și Tataru Tatiana a fost expediată reclamația, prin care li s-a solicitat achitarea sumei de 79 948,04 lei, care însă a rămas fără răspuns.

Reclamanta Griciuc Elena a solicitat încasarea de la Tataru Vasile și Tataru Tatiana a sumei de 79 948,04 lei cu titlu de prejudiciu material, încasarea sumei de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 aprilie 2019, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Griciuc Elena.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 iulie 2020, s-a admis apelul declarat de Griciuc Elena, s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 aprilie 2019 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care:

S-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Griciuc Elena.

S-a încasat, în mod solidar, de la Tataru Vasile și Tataru Tatiana în beneficiul Elenei Griciuc suma de 79 948,04 lei cu titlu de despăgubire în locul prestației neexecutate, suma de 2 549 de lei cu titlu de taxă de stata achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, suma de 1 873,83 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de apel și suma de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, pretențiile au fost respinse.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că prin contractul de vânzare-cumpărare din 18 aprilie 2016, Griciuc Elena a procurat de la Tataru Vasile și Tataru Tatiana lotul de pământ pentru construcții cu construcțiile accesorii, cu suprafața de 0,0317 ha, situat în XXXXX cu nr. cadastral XXXXX.

La fel, instanța de apel a constatat că potrivit acordului din 18 aprilie 2016, semnat de Griciuc Elena și Tataru Vasile, Tataru Tatiana, părțile au convenit asupra prețului de 79 000 euro.

Prin acordul respectiv, Tataru Vasile a confirmat recepționarea banilor în sumă de 50 000 euro pentru vânzarea bunului și a fost de acord ca suma de 29 000 euro să-i fie achitată la data dării în exploatare a casei de locuit.

Totodată prin acordul menționat, Tataru Vasile s-a obligat în termen de 1 lună să execute din materiale proprii următoarele lucrări și anume: instalarea rețelei de gaz și conectarea casei la rețeaua centralizată; instalarea rețelei de energie electrică în interiorul casei; instalarea sistemului de apă și canalizare pentru toată casa, inclusiv grădina; fațada finisată cu ținc; în interior, varianta albă, să toarne podeaua, să facă podurile cu ghips carton; în jurul casei, să pună pavaj în mărime de 1 metru, de la casa, și pe segmentul de curte destinat parcării vehiculelor și accesului la garaj; să pună țevile de scurgere a apei de pe acoperiș și vopsirea șindrilelor; s-a obligat să se ocupe cu darea în exploatare a casei de locuit.

De asemenea, instanța de apel a stabilit că, prin aceeași scrisoare de garanție, Tataru Vasile s-a obligat în cazul apariției pe parcursul unui an de zile calendaristic a cărorva deficiențe în lucrările efectuate de acesta (cât aspectele ce țin de documente, atât și aspectele ce țin de calitatea lucrărilor de construcție efectuate), să le înlăture cu propriile forțe în termen de cel mult o lună de la data constatării problemei.

În acest sens, la 10 august 2017, Griciuc Elena a expediat în adresa lui Tataru Vasile pretenția, prin care a solicitat remedierea deficiențelor în lucrările efectuate în partea ce ține de calitatea acoperișului (deficiențe descrise în adresarea din 01 aprilie 2017) în termen de 15 zile calendaristice, pe care a recepționat-o la 11 august 2017.

Conform concluziei Centrului Expertize Independente nr.036 din 30 ianuarie 2018, s-a stabilit că, în rezultatul cercetării acoperișului casei de locuit, s-au depistat încălcări ale normelor și regulilor în construcție și lucrări executate necalitativ: - proiectul de execuție a casei de locuit, sau cel puțin a acoperișului de lemn cu calcularea acoperișului la sarcini și la lichidarea materialelor de construcție lipsește; - la construcția acoperișului parțial s-a folosit cum lemn verde așa și lemn fost în folosință de la desființare; - acoperișul s-a deformat parțial, s-a tasat neuniform și curge, de executanți au fost executate lucrări suplimentare haotice de întărire a șarpantei, de închidere a fisurilor și nodurilor cu spumă de montare, care nu au dat rezultat; - stâlpii în unele locuri se sprijină pe suprafața de jos parțial, șarpanta din lemn verde s-a deformat; - învelitoarea acoperișului din țiglă moale (elastică) de tip gont în unele locuri s-a desprins, inclusiv la coame și coșul de fum. La fel, din conținutul concluziei specialistului rezultă că lucrările executate necalitativ și cu încălcări a normelor și regulilor în construcție la acoperișul casei de locuit litigioase, nu pot fi remediate repetat, fiind necesară refacerea totală a lor.

Potrivit devizului aproximativ al lucrărilor de reparație necesare de executat la acoperișul casei de locuit din speță, suma totală a constituit suma de 79 948,04 lei.

La 14 martie 2018, Griciuc Elena a mai expediat în adresa lui Tataru Vasile și Tataru Tatiana o reclamație, prin care a solicitat repetat remedierea deficiențelor la acoperișul casei, reclamația fiind recepționată de ultimii la 19 martie 2018.

În concluzie, instanța de apel a menționat că deși intimații au invocat că suma dată este una disproporționată, nu au prezentat probe care să ateste că aceste lucrări ar putea fi efectuate contra unui cost mai mic, iar din precontractul prezentat de ultimii, se constată doar costul lucrului, în sumă de 8 400 lei, deși din contractul

menționat nu se desprinde dacă executantul va executa aceleași lucrări indicate în devizul de cheltuieli la suma de 8400 lei, ne fiind indicat costul materialelor.

Instanța de apel a reținut că, în procesul examinării cauzei, reclamanta nu a făcut dovada demonstrării prejudicierii sale și existenței pretinselor grave efecte ce țin de afecțiune psihică și morală, astfel lăsând fără realizare obligația pozitivă de probațiune instituită prin lege în acest sens.

Cu referire la cheltuielile de asistență juridică solicitate, instanța de apel a constatat că cheltuielile de asistență juridică suportate de reclamantă în prima instanță și în instanța de apel în sumă totală de 11 000 lei nu au un caracter necesar și rezonabil, or, ținând cont de complexitatea litigiului, de prestația avocatului, efectiv suma de 5 000 lei este una proporțională pentru asistența juridică acordată.

La 16 februarie 2021, Tataru Vasile și Tataru Tatiana au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurenții Tataru Vasile și Tataru Tatiana, în motivarea recursului au invocat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, precum și faptul că aprecierea probelor și circumstanțelor de către instanța de apel a fost arbitrară, iar erorile comise au dus la încălcarea dreptului la un proces echitabil.

Astfel au menționat că existența viciilor în momentul vânzării nu trebuie confundată cu existența în acest moment a defectelor, adică a manifestărilor exterioare a viciilor. În momentul vânzării trebuie să existe viciile (cauza), chiar dacă defectele (efectul) apar ulterior acestui moment.

La caz, au specificat că concluziile instanței de apel privind admiterea parțială a acțiunii sunt neîntemeiate și care rezultă din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios.

Recurenții au reiterat că instanța de apel nu a luat în considerație faptul că prin contractul de vânzare-cumpărare din 18 aprilie 2016, Griciuc Elena a procurat de la Tataru Vasile și Tataru Tatiana locul de pământ pentru construcții cu toate construcțiile accesorii, iar casa nefinisată de pe acest teren a fost înstrăinată reclamantei numai de către Tataru Vasile prin Acordul semnat la 18 aprilie 2016.

Prin urmare, instanța de apel prin decizia contestată, a atras-o ilegal pe Tataru Tatiana la răspundere civilă contractuală în mod solidar, cu aplicarea eronată a prevederilor art. 768 din Codul civil în baza contractului de vânzare-cumpărare din 18 aprilie 2016, or, în baza acestui act juridic Tataru Tatiana nu i-a înstrăinat Elenei Griciuc casa de locuit.

Deci, Tataru Tatiana a fost atrasă la răspundere civilă contractuală în situația în care nu a încheiat și semnat Acordul prin care a fost înstrăinată casa de locuit în litigiu și astfel nu și-a asumat careva obligații civile asupra casei nefinisate, inclusiv a acoperișului.

Mai mult ca atât, prin contractul de vânzare-cumpărare din 18 aprilie 2016, părțile contractante nu au convenit asupra caracteristicilor bunului (casa nefinisată), precum și nici prin Acordul semnat numai între Tataru Vasile și Griciuc Elena, prin care a fost înstrăinată casa de locuit nefinisată.

Totodată, au invocat că instanța de apel nu a luat în considerație faptul că, prin scrisoarea de garanție, Tataru Vasile s-a obligat în termen de o lună să

efectueze lucrările menționate, din materialele proprii și pe cont propriu, care nu au nici o legătură directă cu acoperișul casei, iar la 31 mai 2016, a fost dată în exploatare și recepționată personal de Griciuc Elena ca un bun imobil de locuit.

În acest context, în rezultatul dării în exploatare și recepționării casei de locuit la 31 mai 2016 personal de către Griciuc Elena, ultima și-a asumat toate riscurile asupra calității ei.

La 14 aprilie 2021, instanța de recurs a expediat în adresa intimatei copia recursului, însă plicul expediat în adresa Elenei Griciuc a fost restituit în adresa instanței de recurs cu mențiunea ”nereclamat” (f.d. 29-30 Vol. II).

În conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

Prevederile art. 434 din Codul de procedură civilă stipulează că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Tataru Vasile și Tataru Tatiana urmează a fi considerat inadmisibil din motiv că este depus cu omiterea termenului de declarare a recursului.

Potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de apel din 23 iulie 2020, în ședința de judecată a fost prezent reprezentantul lui Tataru Vasile și Tataru Tatiana – avocatul Frunză Iurie (f.d. 181-182 Vol. I).

La fel, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, la 11 septembrie 2020, decizia instanței de apel a fost publicată pe pagina web a instanței judecătorești, iar la 06 octombrie 2020, decizia motivată a instanței de apel din 23 iulie 2020 a fost expediată în adresa părților (f.d. 201 Vol. I).

De asemenea, la 21 decembrie 2020, cauza a fost expediată în instanța de fond.

Deci recurenții au avut posibilitatea de a lua cunoștință cu decizia motivată a instanței de apel începând cu data de 11 septembrie 2020.

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Tataru Vasile și Tataru Tatiana urmau să depună diligența necesară și să solicite într-un termen rezonabil eliberarea unei copii a deciziei motivate, în caz că nu au recepționat-o prin poștă, sau să ia cunoștință de materialele dosarului.

Or, dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat la 23 iulie 2020, însă recursul a fost declarat numai la data de 16 februarie 2021, cu încălcarea termenului prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă.

În consecință, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recurentul, la depunerea recursului a încălcat termenul de 2 luni stabilit de lege, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Drept urmare la caz, se va reține că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat, că ține de obligația părților de a întreprinde măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a contesta în termen hotărârea judecătorească (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Astfel fiind, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv ar împiedica rămânerea irevocabilă a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice, fapt ce ar duce la încălcarea prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că cererea de recurs este depusă cu omiterea evidentă a termenului de declarare, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că în temeiul art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, recursul declarat de către Tataru Vasile și Tataru Tatiana, urmează a fi considerat inadmisibil, fiind depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434.

În conformitate cu art. 269-270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. b), art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Tataru Vasile și Tataru Tatiana.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari